EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 11.8.2020
COM(2020) 371 final

2020/0174 (CNS)

Ettepanek:

**NÕUKOGU OTSUS,**

**millega muudetakse otsuse nr 940/2014/EL (dokimaksu kohaldamise kohta Prantsusmaa äärepoolseimates piirkondades) kohaldamisaega**

# SELETUSKIRI

## 1. ETTEPANEKU TAUST

### • Ettepaneku põhjused ja eesmärgid

ELi äärepoolseimate piirkondade suhtes kohaldatakse Euroopa Liidu toimimise lepingu sätteid. Käibemaksudirektiivi ja aktsiisidirektiivi reguleerimisalast jäävad Prantsusmaa äärepoolseimad piirkonnad siiski välja.

Vastavalt ELi toimimise lepingule, eelkõige selle artiklile 110, ei ole Prantsusmaa äärepoolseimates piirkondades põhimõtteliselt võimalik erinevalt maksustada kohalikke tooteid ja neid, mis pärinevad Prantsuse emamaalt, teistest liikmesriikidest või kolmandatest riikidest. ELi toimimise lepingu artikli 349 alusel on siiski võimalik kehtestada kõnealuste piirkondade suhtes erimeetmed tulenevalt seal valitsevatest püsivatest ebasoodsatest tingimustest, mis mõjutavad äärepoolseimate piirkondade sotsiaalset ja majanduslikku olukorda. Erimeetmed mõjutavad mitut poliitikavaldkonda, sealhulgas maksupoliitikat.

Dokimaks on kaudne maks, mis kehtib üksnes Prantsusmaa äärepoolseimates piirkondades Martinique'is, Guadeloupe'is, Prantsuse Guajaanas, Réunionis ja Mayotte'is. Seda maksu kohaldatakse kaupade impordi suhtes, olenemata kaupade päritolust, ja tootmistegevusega tegelevate isikute poolt tasu eest tehtavate kaubatarnete suhtes. Põhimõtteliselt kohaldatakse seda ühtemoodi kohapeal valmistatud toodete ja imporditud toodete suhtes.

Nõukogu 17. detsembri 2014. aasta otsusega nr 940/2014/EL[1] lubatakse Prantsusmaal siiski kehtestada kuni 31. detsembrini 2020 teatavate kohapeal toodetud toodete puhul dokimaksuvabastusi või -vähendusi. Kõnealuse otsuse lisas on esitatud toodete loetelu, mille suhtes saab kohaldada maksuvabastust või -vähendust. Olenevalt tootest ei tohi kohalike ja muude toodete maksumäära erinevus olla üle 10, 20 või 30 protsendipunkti.

Kõnealuste diferentseeritud maksumäärade eesmärk on korvata ebasoodsatest konkurentsitingimustest mõjutatud äärepoolseimate piirkondade olukorda, mis väljendub suurtes tootmiskuludes ja seega kohalike toodete kõrges hinnas. Erimeetmete puudumise korral on kohalike toodete konkurentsivõime väiksem kui väljastpoolt pärit toodete oma, seda isegi veokulusid arvesse võttes. Seega oleks kohalikku tootmist, millega kaasnevad suuremad kulud, keeruline säilitada.

Nõukogu otsuse aegumise tõttu on komisjon algatanud välisuuringu, et hinnata praegust korda ja erinevate kavandatavate valikute võimalikku mõju pärast 2020. aastat. Selle uuringu põhjal leiab komisjon, et taotletud pikenduse andmine on põhjendatud, kuid kehtivat korda on vaja mõneti muuta.

Seetõttu uuris komisjon nende toodete loetelusid, mille suhtes Prantsuse ametiasutused soovivad kohaldada diferentseeritud maksustamist. Loetelu läbivaatamine on nii Prantsusmaa ametiasutuste kui ka komisjoni jaoks ajamahukas, sest iga toote puhul oli vaja kontrollida, kas diferentseeritud maksumäär ja selle ulatus on õigustatud, ning tagada, et diferentseeritud maksumäär ei õõnesta ELi õiguskorra, sealhulgas siseturu ja ühise poliitika terviklikkust ega sidusust.

COVID-19 pandeemiaga seotud kriis põhjustas tõsise viivituse Prantsusmaa ametiasutuste töös vajaliku teabe kogumisel. Seetõttu ei olnud seda tööd seni võimalik lõpule viia.

[1] Nõukogu 17. detsembri 2014. aasta otsus nr 940/2014/EL dokimaksu kohaldamise kohta Prantsusmaa äärepoolseimates piirkondades (ELT L 367, 23.12.2014, lk 1).

Kui ühtegi ettepanekut enne 1. jaanuari 2021 vastu ei võeta, võib see kaasa tuua õigusliku vaakumi ulatuses, milles keelatakse alates 1. jaanuarist 2021 Prantsusmaa äärepoolseimates piirkondades igasugune erineva maksumäära kohaldamine isegi toodete puhul, mille puhul oleks selle säilitamine tegelikult õigustatud.

Selleks et Prantsusmaa ametiasutused saaksid käimasoleva töö lõpule viia ja koguda kokku kogu vajaliku teabe ning komisjonil oleks aega esitada tasakaalustatud ettepanek, mille puhul võetakse arvesse erinevaid huvisid, on vaja poolt aastat lisaaega.

- **Kooskõla poliitikavaldkonnas praegu kehtivate õigusnormidega**

2017. aasta teatises „Tugevam uuendatud strateegiline partnerlus Euroopa Liidu äärepoolseimate piirkondadega“[2] rõhutatakse, et äärepoolseimad piirkonnad seisavad jätkuvalt silmitsi tõsiste raskustega, millest paljud on püsiva iseloomuga. Teatises on esitatud komisjoni uus lähenemisviis selle kohta, kuidas soodustada äärepoolseimate piirkondade arengut, kasutades maksimaalselt ära nende ressursse ning uusi majanduskasvu ja töökohtade loomise võimalusi.

Sellega seoses on käesoleva ettepaneku eesmärk edendada ja säilitada teatavate eriti ohustatud kohalike toodete tootmist ning soodustada seega tööhõivet Prantsusmaa äärepoolseimates piirkondades. Ettepanekuga soovitakse tõhustada ühtset turgu ja taastada kohaliku tootmise konkurentsivõime, kompenseerides kohaliku tootmise geograafilistest ja majanduslikest tingimustest tulenevat ebasoodsat olukorda. Ettepanekuga täiendatakse kõrvalisele asukohale ja saarelisele asendile vastavate valikmeetmete programmi[3] (mille eesmärk on toetada primaarsektorit ja toorainete tootmist), Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi[4] ning Euroopa Regionaalarengu Fondi[5] ning ettepanek sisaldab täiendavat sihtotstarbelist eraldist, et hüvitada äärepoolseimate piirkondade asukohast tulenevaid lisakulusid.

- **Kooskõla liidu muude tegevuspõhimõtetega**

Ettepanek on kooskõlas 2015. aasta ühtse turu strateegiaga,[6] mille kohaselt kavatseb komisjon luua süvendatud ja õiglasema ühtse turu, millest saavad kasu kõik sidusrühmad. Kavandatud meetme üks eesmärk on vähendada äärepoolseimate piirkondade ettevõtete lisakulusid, mis takistavad nende täielikku osalemist ühtsel turul. Asjaomase tootmismahu piiratuse tõttu Prantsusmaa äärepoolseimates piirkondades ei ole ette näha negatiivset mõju ühtse turu nõuetekohasele toimimisele.

## 2. ÕIGUSLIK ALUS, SUBSIDIAARSUS JA PROPORTSIONAALSUS

- **Õiguslik alus**

Käesoleva ettepaneku õiguslik alus on ELi toimimise lepingu artikkel 349. See säte võimaldab nõukogul võtta vastu erisätteid, mille eesmärk on kehtestada aluslepingute kohaldamise tingimused ELi äärepoolseimate piirkondade suhtes.

---

[2] COM(2017)623 final.

[3] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. märtsi 2013. aasta määrus (EL) nr 228/2013.

[4] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. mai 2014. aasta määrus (EL) nr 508/2014 Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta.

[5] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1303/2013, millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi, Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondi ning Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta, nähakse ette üldsätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi ja Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta.

[6] Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele: „Ühtse turu täiustamine: rohkem võimalusi inimestele ja ettevõtetele“, [COM(2015) 550 final], lk 4.

- **Subsidiaarsus (ainupädevusse mittekuuluva valdkonna puhul)**

Üksnes nõukogul on volitus võtta Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 349 alusel vastu erimeetmeid äärepoolseimate piirkondade suhtes, et muuta aluslepingute, kaasa arvatud ühise poliitika kohaldamist nendes piirkondades tulenevalt seal valitsevatest püsivatest ebasoodsatest tingimustest, mis mõjutavad äärepoolseimate piirkondade sotsiaalset ja majanduslikku olukorda. See kehtib ka erandite lubamise kohta ELi toimimise lepingu artiklist 110. Seepärast on ettepanek kooskõlas subsidiaarsuse põhimõttega.

- **Proportsionaalsus**

Käesolev ettepanek on kooskõlas ELi toimimise lepingu artikli 5 lõikes 4 sätestatud proportsionaalsuse põhimõttega. Ettepanekus nähakse ette praegu kehtiva korra pikendamine kuue kuu võrra, et viia lõpule täielik analüüs toodete kaupa taotluse puhul, mille eesmärk on lubada kohaldada erinevat maksumäära, et kompenseerida kohalikke tootjaid mõjutavaid ebasoodsaid konkurentsitingimusi. Igasugust muud pikendamist lubatakse vaid Prantsusmaa ametiasutuste taotluse kohta kõnealuse analüüsi esitamisel toodete kaupa.

- **Vahendi valik**

Tehakse ettepanek võtta vastu nõukogu otsus, millega muudetakse nõukogu otsust nr 940/2014/EL.

## 3. JÄRELHINDAMISE, SIDUSRÜHMADEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

Käesoleva ettepaneku koostamisel konsulteeriti Euroopa Komisjoni pädevate peadirektoraatidega.

Erand parema õigusloome suunistest tehti dokimaksu piiratud üldmõju tõttu ELile tervikuna.

## 4. MÕJU EELARVELE

Ettepanek ei mõjuta seega liidu eelarvet.

## 5. MUU TEAVE

- **Rakenduskavad ning järelevalve, hindamise ja aruandluse kord**

Pidades silmas kõnealuse korra uuendamist on käimas otsuse nr 940/2014/EL täielik läbivaatamine. Välisuuringu ja Prantsusmaa esitatud teabe põhjal koostatakse analüütiline dokument, millele on lisatud hinnang kehtiva korra kohta.

- **Ettepaneku sätete üksikasjalik selgitus**

See osa ei ole asjakohane, sest ettepaneku sätted kõnelevad iseenda eest.

2020/0174 (CNS)

Ettepanek:

**NÕUKOGU OTSUS,**

**millega muudetakse otsuse nr 940/2014/EL (dokimaksu kohaldamise kohta Prantsusmaa äärepoolseimates piirkondades) kohaldamisaega**

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 349,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi arvamust[7],

toimides seadusandliku erimenetluse kohaselt

ning arvestades järgmist:

(1) Nõukogu 17. detsembri 2014. aasta otsusega nr 940/2014/EL[8] dokimaksu kohaldamise kohta Prantsusmaa äärepoolseimates piirkondades on Prantsuse ametiasutustel lubatud kohaldada dokimaksuvabastust või -vähendust Prantsusmaa ülemeredepartemangudes ja -piirkondades kohapeal toodetud ja kõnealuse otsuse lisas loetletud toodete suhtes. Maksimaalne lubatud maksumäära erinevus on sõltuvalt tootest ja asjaomasest ülemeredepartemangust 10, 20 või 30 protsendipunkti. Otsust nr 940/2014/EL kohaldatakse kuni 31. detsembrini 2020.

(2) Prantsusmaa on seisukohal, et äärepoolseimaid piirkondi mõjutavad ebasoodsad konkurentsitingimused ei ole kadunud ning ta on komisjonilt taotlenud praeguse, 1. jaanuarini 2021 kehtiva diferentseeritud maksumäära süsteemiga sarnaneva süsteemi kehtestamist kuni 31. detsembrini 2027.

(3) Selliste toodete loetelu läbivaatamine, mille suhtes soovib Prantsusmaa kohaldada diferentseeritud maksumäära, oli ajamahukas, sest iga toote puhul oli vaja kontrollida, kas diferentseeritud maksumäär ja selle ulatus on õigustatud, ning tagada, et diferentseeritud maksumäär ei õõnesta ELi õiguskorra, sealhulgas siseturu ja ühise poliitika terviklikkust ega sidusust.

(4) COVID-19 pandeemiaga seotud kriis põhjustas tõsise viivituse Prantsusmaa ametiasutuste töös vajaliku teabe kogumisel. Seetõttu ei olnud seda tööd seni võimalik lõpule viia.

(5) Kui ühtegi ettepanekut enne 1. jaanuari 2021 vastu ei võeta, võib see kaasa tuua õigusliku vaakumi ulatuses, milles keelatakse alates 1. jaanuarist 2021 Prantsusmaa äärepoolseimates piirkondades igasugune erineva maksumäära kohaldamine.

---

[7] ELT C , , lk .

[8] Nõukogu 17. detsembri 2014. aasta otsus nr 940/2014/EL dokimaksu kohaldamise kohta Prantsusmaa äärepoolseimates piirkondades (ELT L 367, 23.12.2014, lk 1).

(6) Käimasoleva töö lõpetamiseks ja andmaks komisjonile aega esitada tasakaalustatud ettepanek, mille puhul võetakse arvesse erinevaid huvisid, on vaja poolt aastat lisaaega.

(7) Seepärast tuleks otsust nr 940/2014/EL vastavalt muuta.

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

*Artikkel 1*

Otsuse nr 940/2014/EL artikli 1 lõikes 1 asendatakse kuupäev „31. detsembrini 2020“ kuupäevaga „30. juunini 2021“.

*Artikkel 2*

Käesolevat otsust kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2021.

*Artikkel 3*

Käesolev otsus on adresseeritud Prantsuse Vabariigile.

Brüssel,

*Nõukogu nimel*
*eesistuja*